

Szerkesztőség s kiadóhivatal:

Kézdi-Vásárhelyt
a könyvnyomdában,
Csik-Szeredában
T. Nagy Imre, szerkesztő
lakásán,
hova a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adtak.

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

A lap előfizetési ára:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemények soron-
ként 10 kr.-ral fizetendők.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági,
társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelen-
legi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra
a következő árákkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba
és pedig K. Vásárhelyt a nyomdába, vagy
Csik-Szeredába T. Nagy Imre szerkesztőhöz
küldendők, vidékről legcélszerűbben posta-
utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

A brassói magyar polgári kör

választmánya f. év február 2-ről kelt
átiratában az iránt kereste meg a szé-
kely művelődési és közgazda-
sági egyesület budapesti köz-
ponti választmányát, hogy Csik-
Háromszék- és Udvarhelymegyék azon
lakóit, kik gyermekeiket valamely ipar-
ág megtanulása végett Brassóba viszik,
a vidéki választmányok után utasítsák
oda, hogy a polgári kör választmánya
közbenjárását vegyék igénybe. A kör
választmánya az iparág megválasztá-
sára nézve kellő utasítást, az alkalmas
elhelyezésnél közbenjárást, a szerződés
megállapításánál pártfogást ígér. Ezen
kívül oda kíván hatni, hogy az oda ment
iparos tanulók szak- és értelmi kiképez-
tetése kellőleg ellenőriztessék, a szerző-
désben foglalt feltételek mindkét rész-
ről megtartassanak és felmerülhető sé-
relmes ügyekben a kör választmánya
erkölcsi tekintélyénél fogva a szülők
jogait gyakorolhassa.

A központi választmány köszönet-
tel vette tudomásul a brassói polgári
kör ezen hazafias ajánlatát s felhívta a
három megye vidéki választmányát,
hogy az érdekelt szülőkkel ezt tudassa

A „Székelyföld“ tárczája.

Félálombau.

(Karcz.)

... Rólad gondolkozom ...

Vesztett reményem, eltűnt boldogsá-
gom, muló ifjúságom mintha új életre éled-
nének, míg rólad gondolkozom! ...

* * *

Bejárom a mezőket, hol annyit anda-
logtunk; a kertet, hol oly sok édes órát
töltünk csevegéssel, s mig ifjúi lelked édes
ábrándokra kelt, kezded kezemben nyugod-
tolt ... És bejárom a keskeny kis szobát
s mind a helyeket, hol veled valék.

Ne félj, nem zavarja meg keserű pa-
nasz a helyek némaságát! Ne félj, nem hűt-
lenségéd keserve hajt ide! Eljövök, mert
igaztalan valék hozzád, hogy kérném bo-
csánatodat; kérnék feledtetést a bánalma-
kért, miket tőlem vevél, s hogy mondanám
el: ne félj, nem átkozlak hűtlenségédért ...
Megbocsátok!

* * *

... Rólad gondolkozom! ... Reád em-
lékezem; ... Arra a te keskeny homlo-
kodra, ráborult hajfürtjeiddel; bánatos te-
kintetűdre, beszédes sugárával; vékony, át-

s egyuttal a Brassóba menő ifjaknak a
szükséges ajánló levelet szolgáltatassa ki.
A polgári kör ezen hazafias ajánlatát
midőn köztudomásra hoztuk, nem mu-
laszthatjuk el, hogy fel ne hívjuk köz-
ségeink lelkeszeit, tanítóit és értelme-
sebb polgárait, hogy igyekezzenek o-
ta hatni, hogy azok, kik gyermekeiket
Brassóba viszik, a székely művelődési
és közgazdasági egyesület vidéki választ-
mányai közbenjárását vegyék igénybe
s az ajánló levelek kiszolgáltatása végett
keressék fel, mert a brassói polgári kör
ezen hazafias ajánlata megbecsülhetlen
biztosítékot nyújt gyermekeik jövőjére
nézve. Figyelmeztessék őket arra
is, hogy amaz ajánló levelekért vagy
eljárásért semmi díj nem jár, nehogy
néhányak a fizetéstől való félelem miatt
óvakodjanak a közbenjárás igénybe-
vételétől.

A köztisztviselők minősíté-
séről szóló javaslat előkészítésére kikül-
dött bizottság megkezdé működését. Felszó-
laltak: Dárday előadó, Tisza Kálmán mi-
nister ismételve, Nikolics Sándor, ifj. Rá-
day Gedeon gróf, Horánszky Nándor, Szi-
lágyi Virgil, Komjáthy Béla és Apáthy Ist-
ván. Az előadó a javaslat 3. §-át akként ki-
vánja módosítani, hogy a tud. egyetem-
ben a kvalifikáló szigorlatok redje megvál-
toztattassék a bifurkáció értelmében. Ho-
ránszky az alapelveteket se osztja, melyek a
javaslatban foglaltatnak s külön véleményt
jelent be.

Országgyűlés.

A képviselőházról.

A zárta a védőtvény módosítása fe-
lett márcz. 24-én szerencsésen befejeztetett.
Még Ugron Gábor mondá el zárbeszédét,
aztán következett a névszerinti szavazás.

E szavazásnál a javaslat ellen szava-
zott az ellenzék minden árnyalata, mellette

látszó kezeidre; reád, a te egész, szerelmes
kis valódra! ...

* * *

Milyen édes is valál! Milyen igaz
valál! ...

Emlékszel-e: mennyit bántottalak?
mennyit keserítettelek? S ha néha, hogy
találkozzál velem, óráig elbolyongtál ziva-
taros időben, nedves utcákon ... mennyit
szenvetél szerelmedért, érettem, hűsé-
gedért! ...

* * *

Emlékszel-e arra az estére, mikor,
mint serdülő leány, először mentél nyílt
mulatságba? ... Hogy megkeserítettem
első megjelenésed napját! Hogy elrontot-
tam egész hosszú éjjeled és hogy könnyez-
tél, mikor elváltunk a kis ajtónál?!

* * *

Emlékszel-e a bánatmakra, miket fél-
tékenységem sugdosott s tomboló szívem
kergetett ajkaimra? Emlékszel-e: hány ke-
serű órát éltél át, ha vig valál s hányat,
mert szomorúság tükrözött arcodon!? ...
Milyen édes, milyen jó is valál! ...

* * *

En emlékezem! ...
Bocsásd meg mind e végtelen szenvedé-
seket nekem! ... Azóta hosszú, hosszú

az egész kormánypart. Az eredmény 191
szavazat 113 ellen s így a kormány javára
jut 78 szónyi többség.

A részleteknél előbb kis előőrsi csatá-
rozás fejlődött ki az 1. és 2. szakaszok körül.
Azután megszólalt egy nagy ágyú: Szilágyi
Dezső nagy hatást keltett beszédében indit-
ványozta, hogy a honvédtisztek hiányán az
önkénteseknek a közös sereg és honvéd-
ség közt megosztásával és a Ludovika aka-
démia újjászervezésével segítsen a kormány.

A vita f. hó 25-én folytatott. Az
előadó, ahonvédelmi miniszter, a miniszterel-
nök s Baross Gábor elleneztek az indit-
ványt. Helfy, Mocsári, Pulszky és Hoitsy
pártolták azt. A vita végével Szilágyi Dezső
az ellenérvek megcáfolására hosszabb be-
szédet mondott.

*

A képviselőház szombatn tartott
ülésében 75 szótöbbséggel elvetette Szilá-
gyinak a honvédtisztek szaporítását célzó
azon indítványát, hogy az önkéntesek az
ujjenczjutalék arányában osztassanak meg a
közös hadsereg s a honvédség közt. Ezután
az önkéntességi intézményre vonatkozó
kérdések tárgyalásához fogott a ház. Ugron
Gábor ajánlá a külön vélemény azon javas-
latát, hogy a polgári, ipar és kereskedelmi
iskolákat végzett ifjak is birjanak önkény-
tességi joggal. Baross Gábor indítványozta,
hogy az önkénteseknek abban az évben,
mikor szolgálnak, ne engedessék tanulmá-
nyaik folytatása, de a szolgálati évet sza-
badon választhassák. —

Népünk erkölcsi és anyagi sú-
lyedésének főbb okai.

Kézdi-szék, márcz. 23.

I. Az uzsora.

(Folytatás.)

Eltekintve pedig a véreink közt ta-
lálható kevés számu és kisebb uzsorá-
soktól, figyelmes megtekintésünk szo-
moru eredményétül azt vesszük észre,
hogy népünk közt az uzsorát azon se-
honnai fájbeliek üzik, kik a világot be-
barangolva, bizonytalan időre letele-

őt esztendő járt el, s mind a keserveket,
mikkel elhalmosztam azt a te szerelmes szí-
vedet, érző lelkedet: ötször háromszáz nap
óta itt érzem átnyilalni, újra meg újra fel-
támadni, tombolni abban az én szegény, ki-
égett szívemben! ...

Ha megbocsáthatnám! ... ha elfeled-
hetném, hogy gyermekifjúságodat én ron-
tottam meg; hogy a kit leghűbben szeret-
tél, attól nyertél legtöbb szenvedést ...
hűségédért, szerelmedért, lángolásodért! ...
Ha megbocsátanád! ...

* * *

... Hisz te rég megbocsátottál! ...
Feledést kérek csupán. Annak a te lelke-
nek nincs ereje számban tartani vesztett
üdvöd keservét, fájó napjaidat, elpazarolt
első szerelmed bűját: bocsánatra voltál te
teremtve ...

Csak feledést adj nekem s az ígéretet,
hogy ha majd fenn, ott túl a napok és esil-
lagok millió ezreim, számon kéri elveszt-
ett üdvödet, megölt ifjúságodat, beszámít-
tad majd bűnhődésem is!

* * *

... Reád emlékezem.
Künn permetélik a hó s az egyes pely-
hek tánczó lehullásában, elalvó tüzem
végső fellobbanásában s mind e sok bűbá-

pednek, koresmát vagy vegyes keres-
kedést nyitnak, később az egyes közsé-
gek uraivá lesznek.

Ezek népünk uzsorásai, kiknek —
mire nevüket a szegény nép megtanulná
— már mindenestől zsebükbe került.
Igen, mert a nemzetnek ezen lelketlen
vérszopói kizsákmányolják a nép tu-
datlanságát, felhasználják szorult hely-
zetét, visszaélnek könnyelmű természe-
tével. Néhány év múlva csak azt vesz-
szük észre, hogy még jobb módu gaz-
dánk is az uzsorások rabszolgáivá let-
tek, hogy azok emészti fel feltört te-
nyerők munkájának és izzadó homlokuk
verejtékének gyümölcsét.

Napjainkban, midőn az élet annyi
gonddal, bajjal jár, megszorul a szegény
és még a jobb módu gazda is, s mert
már tudja a szomszédától vagy jó ko-
májától, hogy ez is itt meg ott boldogult
pénz dolgában: elmegy a koresmáros
urhoz s előadja, hogy neki 15—20 frtra
lenne szüksége. Az készséggel ad s hogy
a kamattal se legyen dolguk a 20 frt
után, egy forintra egy hónapi időre csak
10 kr kamatot számítva, ápriltól Szt-
Mihály-napig 32 frtról váltót állítanak
ki s a hitelező azzal a biztatással bo-
csátja el emberét, hogy ha Szt-Mihály-
napkor nem tud fizetni, sem baj, mert a
váltót ismét megújíthatják ... Alig
másfél év alatt háromszor újítják meg
a váltót s ekkor az adósság már 100 frt
körül jár. Négy-öt év múlva már szép
összeg lett a 20 frtból. Az évi kamat
már a földek termését is felemészti. A
váltóújítások ideje lejár, végre azt mond-
ják, hogy „fizess, mert különben bepe-
reltetel“. Így jut egyik marha után a másik,
egyik darab föld után a másik
az uzsorás körmei közé s így jut kol-
dusbotra a jóhiszemű atyafi. Ez tény,
melyre nem egy példát tüntet fel már
eddig is a múlt 19-ik század legújabb
szakasza.

Ha az „egyenlőség, testvériség, sza-
badság“ jelen liberalis korszakában a
hajdani barbar kor rabszolgaságáról van

natos érzésben, mely lelken át meg áthu-
zódik: reád emlékezem!

Mintha látván halvány arcodat s
hallanám mélyen, szívembe zendülőleg, ér-
zelmes, édes hangodat, mely nevetésszólitja,
bocsánatát ígéri s feledést hangoztat.

Hadd áldjam is emlékedet, könnyez-
zem meg elzúllott üdvömet, eljárt szott bol-
dagságodat! Hadd zokogjak esésüknél felett,
mely szétválasztott egyesülésünk percei-
ben s egygyé kötött a sirig tartó szenved-
ésben.

És te, halvány alak, szenvedő tekinte-
teddel, panaszos arczoddal, emlékszel-e
reám, ki hived valék, hogy keseritenelek;
igaz szerelmeddel, hogy bánatot hoznék fe-
jedre, szivedre, jó lelkedre! Emlékszel-e?

Az a te osztályrészi jutott mai bol-
dogtalanságod juttatja-e eszedbe a hivat, ki
bár igaztalan volt hozzád felindult pillana-
taiban, de legalább egész lelkével szere-
tett; ki elszakadt és eltépte boldogságodat
is, de legalább mentsége van: az örvöngő
föltés és annak annyi ezer kinja, kétségbe-
esése! ...

Emlékszel-e?!

K. F.

szó, minden honfi és nemesebben érző kebel felháborodással fordul el ama kortól és élesen elítéli azt. Holott a sötét kép, melyet a társadalom életén rágódó eme rákfene: az uzsora fest, valóban megdöbbentő és ijesztő képe az ujkori rabszolgaság egy új alakjának, mely mainapság ezerszerre megszégyenítőbb és lealázóbb, mint a barbar kor rabszolgasága.

Valóban találóan mondja Stein Lőrincz a modern társadalom e nagy betegségéről szólva, hogy „az, ki az uzsorás körmei közé akadt, az az uzsorás rabszolgájává lesz. Ha fölkel s napi munkájára tér, csak kamatokat gyűjt az uzsorásnak; ha gazdasági vállalata sikerül, csak az uzsorás veszi hasznát; ha gabonáját eladja, az uzsorás veszi el; ha a bornak jó ára van, az uzsorás örül neki; ha a marha jól kelt el a vásáron, már nyomában van az uzsorás, — s mikor egy évi munkájára visszapillant, azt látja e szerencsétlen áldozat, hogy egy könnyelmű lépése vagy szorultsága megfosztotta gazdasági önállóságától, odadobta az uzsorás zsoldájába s még azon cselédnél is rosszabb helyzetbe sodorta, ki bérért szolgálja urát, mert neki még bére sincs, mint a napszámosnak. Sötét kép, de igaz. Ki ne tapasztalta volna azt maga is, ha kissé megfordult az életben? Egész faluk ily rabszolgaságban vannak, sgyakran egy ember rabszolgái.”

Ime, ez tehát egyik főoka nyomorainknak, melyek alatt népünk nyög, melyek kiszámíthatatlan veszélylyel s végpusztulással fenyegetik egyéni, családi, nemzeti és társadalmi életünket s ősi tiszta erkölcsünket.

Addig is pedig, míg ezen általánosan elterjedt társadalmi betegség orvoslásáról honatyáink gondoskodnak; míg az uzsorának büntethetőségéről szóló törvényjavaslat, mely a képviselőház jogügyi bizottsága előtt fekszik, törvénynyé lesz: óva figyelmeztetjük atyánkfiait, hogy ne higgyenek a mézes beszédű uzsorásoknak, hanem szítkéseikben forduljanak jó hírben álló hitelintézeteinkhez, hol 8—10% fizetéssel enyhíthetik anyagi nyomoraikat.

Két indítvány

a csikmegyei gyümölcsstenyészés emelése és a befásítás érdekében. *)

(Felolvasott a csikmegyei gazdas. egyletnek 1882. márczius 8-án tartott választmányi ülésén.)

Tekintve, hogy a magas kormány törvény és többnemű rendeletei által, a közigazgatás közvetítése folytán intézkedett, hogy a községekben a faiskola beállítását; tekintve, hogy az említett rendeletek a községekben hiányosan, — vagy épen nem hajtottak végre, és így a jó közigazgatási intézkedés vagy kijátszatik, vagy félrevezetik;

tekintve azt is, hogy a községek évi költségvetéseiben, a községi faiskolák czime alatt, azok fenntartási czéljából — külön összeg szerepel, és ezek mégis nem léteznek, vagyha igen is, hiányosak s a követelménynek nem felelnek meg; ezen köznyös pangásból pedig valahára szabadulni kell, mit a helyes közigazgatásnak buzgó törekvései után is elérnie nem sikerült, társadalmi uton kell a közigazgatást gyámolítani, erre pedig a gazdasági egylet van hivatva, hogy erkölcsi hatalmával a községi tanítókat pályázat által az általános munkára fellelkesítse és a fa-iskolák megteremtésére ambicionálja. Mely pályázat létrehozásával ketős cél lesz elérve: az egyik, hogy a tanítók a községeket sarkalni fogják, hogy a törvénynek tegyenek eleget, a fa-iskolai helyiségeket adják ki, rendezzék be; második: a tanítók, amint a helyiségeket befásítás végett birtokba vették, a községekkel szemben a fa-iskoláknak közvetlen ellenőrei

*) Ez üdvös indítványokat, az igazgató választmány elfogadva, kinyomatni és a tagoknak szétküldetni határozta. Szerk.

lesznek, a hiányok és mulasztásokat az illetékes hatóságnak, ha másként nem, kézzalatt besugják és reámutatnak, hogy a baj hol van és miben rejlik:

1.) A felfejtett indokok alapján indítványozom, hogy mindazon csikmegyei néptanítók — a községi vagy felekezeti jelleg tekintetbe vétele nélkül, kik az 1886-ik év október 1-ő napjára a kezelsők alá bízott községi fa-iskolákban a legnagyobb eredményt képesek felmutatni, a gazdasági egylet által 15 drb es. kir. arannyal jutalmaztassanak; és pedig: az I-ső 5, a II-ik 4, a III. 3, IV-ik 2, és az V-ik 1 drb arannyal.

Kötelesek a pályázók a termelt gyümölcsfajokról rendes catalogust vezetni, az ojtóveszteszöket biztos helyről beszerezni és minden ojtványt névjegygyel ellátni és a fa-iskolát látkészültszerűen berendezni, melyeket évről évre egy kiküldött bizottság fog a helyszínén megvizsgálni és a fokozatos haladásról jelentést tenni.

2.) Indítványozom, hogy a közigazgatási hatóság átiratítlag kéretnék föl, hogy a községek és városokban a szepítő bizottságokat állittatná össze és szerveztetné, hogy a községekben a templomok és temetők, valamint a piacok, mint főhelyek és a főutak befásításra iránt a kellő lépések megtétetnének.

Ezen szepítő-bizottságok lennének hivatta arra is, hogy erkölcsileg egymást arra köteleznék, miszerint mindenik saját laktelkére legalább 10—12 nemes gyümölcsfát állittson; szomszédait és jó ismerőit is erre buzdítsa.

Ajánlom mindkét indokolt indítványom elfogadását érvényesíteni.

Csik-Szt-Márton, márcz. 8-án 1882.

Márton Ferencz, választ. tag.

Kézdi-Vásárhely, márcz. 27.

Folyó hó 26-án a kézdívásárhelyi tanítói dalkör a k-vásárhelyi zenede és több urhölgy közreműködésével hangversenyt rendezett. A változatos és gazdag műsort nagyszámú díszes közönség hallgatta végig s annak minden egyes pontját zajosan megtapsolá. A babér mindenestre a dalárdát illeti, mely ma este határozott jeleit adá életképességének. A tanítói dalkör megmutatá, hogy egyetértés, kitartás, ügybuzgalom és ügyes vezetés mellett mily fényes eredményeket lehet felmutatni. E néhány tagalig egy évi pályafutás után oly erős, oly gyakorlott dalkört állított fel, mely képes a legnehezebb hangverseny-darabokat sikeresen előadni, mint azt e hangverseny is bizonyítja.

Az est egyik kimagasló pontját képezi a vegyes kar által előadott „Ima”, Kreutzer-től. Részt vettek a kölgyek közül: Székely Jánosné, Novák Sándorné, Szűcs Vilma, Dávid Nina, Fejér Nina, Böleskői Ilon, Bardocz Vilma, Kiss Klára, Simó Vilma.

A mint a függöny felgördült, egyszerre 12 örökzöld koszoru repült mintegy titkos parancs-szóra a színpadra, melyekkel a kézdívásárhelyi agglégényi klikk egy néhány lelkes tagja tisztel meg a közreműködő hölgyeket. Azon elterjedt hírrel szemben, hogy talán a hölgyek a koszoruk egyszerűsége által sértve érezték magukat, ki kell nyilvánítanunk, hogy az elismerés ép oly megtisztelő az örökzöld koszorukban, mint a drága kaméliacsokrokban, s hogy nem a milyenség, hanem a jóindulat ad azoknak értékét. Kilencz hölgy vett részt az „angyalok kará”-ban, a mint ezt valaki udvariasan kifejezé. Elegáns ruha, fehér keztyű, veres könyv, kedves piruló arcok, félénken a kották közé mélyesztett angyal szemek stb. egy oly bájos képet nyújtottak, hogy az ember a mennyországban képzelé magát, s csakugyan kilencz angyal elegendő egy kis mennyországhoz! Majd a bitor ajkak is megnyitlák slágyán ömlöttek az édes hangok, mint mennyei zene, magukkal ragadván a hallgatók lelkét a lelkesülttség minden phasisán keresztül. Soha „Ima” ily imáandó ajkakról nem hangzott el. A közönség phrenetikus tapsokban tört ki s addig újrázott, míg az „angyalok” az egész repertoirból kifogyott.

A közmívelődési egyesület zeneszakosztálya feltétlen dicséretet érdemel. Teljesen kiérdemelte azon pazar tapsokat és kihívásokat, melyekkel a közönség kitünteté.

Böleskői Ilona „A vár és kunyhó”-t szavalta hévvel és érzéssel, hanem a vers némely részeiben nem találta el a helyes hangot; így a hatalmas főúr és büszke jobbágy beszédének nem tudott elég erőt kölcsönözni, de ott, hol a költő beszélt, szavalata érzelemgazdag és emelkedett volt.

Különös dicséretet érdemel a Baló László, Gyöngyösi István és Vajna Károly urak által előadott hármas: „Kedves lánykám”, nem különben a Baló és Gyöngyösi urak által énekelt kettős: „Itália”.

A tanítói dalkör által előadott minden egyes darab igen jól sikerült, de különösen a „Béka-kántáté” zajos derűtséget idézett elő.

A Vajna Károly ur szavalatához nem tudunk szólni, mert a ezimen kívül vajmi keveset hallottunk belőle. Erősen meg vagyunk győződve, hogy a szavaltat teljesen sikerült volna, ha az előadó ur nincsen annyira berekedve; így tehát csak sejteti, de hallani nem lehetett, hogy mit mond.

Erdélyi Károly ur felolvasásában bátran lerántja a leplet a társadalomról s merész vonásokkal ecseteli társas életünk egy néhány divatos ferdességét. A nyelvezet sima és folyékony, az előadás kitűnő volt.

Az egész est igen derűlten folyt le s a közönség kitűnően mulatott; erre nézve azonban igen nagy befolyással bírt a mi szeretve tisztelt kedves „Samu bátyánk”, ki is, környezetetve az arany ifjuság által, hatalmasan kormányozta a közvéleményt s nagy szavakban adott kifejezést lelkesült ségének. E tiszteletre méltó ősz férfiu, ki, mint minden szép és nemes dolog hő pártolója, mindig ott szokott lenni a műkedvelői előadásokon s vig kedélyével úgy szólva lelket önt úgy a közönség, mint a szereplőkbe: méltó arra, hogy tisztelt neve az estély keretében szintén megemlítették, mert az ő talpraesett felkiáltásainak köszönhetjük, hogy némely dalt kétszer is ismételték a szereplők. Tartsa meg az isten sokáig az ő ifju, vig kedélyét.

A hangversenyt táncvizigalom követé.

Sz. 69 — 1882.

gazd. egy.

Felhívás.

A nagym. földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi nagy kir. Ministerium által a Csikmegyei gazdasági egylet részére adományozott, s az egyleti tagok közt kísérlettel végezt kiosztandó vetőmagvak közelebből megfognak érkezni; mit az igazgató választmány határozata folytán, azon felhívás kíséretében vagyok szerencsés a t. egyleti tagok tudomására hozni, miszerint: mindazok, kik az alább közölt kísérleti magvakból és kitűnő magburgonyákból egy egy adagot kapni kívánnak, és iránti igényeiket legtovább f. évi április 15-éig alattirt titkárnál szóval vagy írásban jelentsék be.

Tájékoztás végett jó előre tudatom azt is, hogy a kiosztandó kísérleti magvak természeténéről, a termés minősége és mennyiségéről, szóval a termesztési sikeréről, a válialkozók pontos írásbeli jelentést tartoznak annak idejében az egylet elnökségéhez beterjeszteni.

A kiosztandó kísérleti magvak következők: 25 klg. Price Globe takarmány répa mag; 30 klg. Sammur de Mars-, 50 klg. áprilisi angol és 50 klg. Jurenák-féle tavasz buza; 100 klg. Schwalier Pedigre árpa, 230 klg. Perles-féle 50 klg. Dáber féle 100 klg. Frúheszte Vermont és 25 klg. Early Callao féle pítók; továbbá 600 klg. bácskaiken derma g.

Csik-Szeredán, 1882. Márczius 24-én.

Deák Ignác,

titkár.

Csik-Somlyó 1882. márcz. 26-án

Tisztelt Szerkesztő ur! Megvénültem, anélkül, hogy valaha bántott volna azon gondolat, hogy az irodalom szentélyébe b e

törjek. Mainapság, midőn a csizmadia politizál, a kereskedő segéd illő honorariumért szerelmes leveleket írogat a nőlánál még kevésbé érték részére, az udvarinas verseket farag: bennem is feltámad az irás viselkedete, mert oly mozzanatnak voltam tegnap tanuja, mely bárha Lavatert csak hirtől van szerencsém ismerni, elhitetni látszik velem, hogy született phrenologus vagyok. A mennyi tekintetes és nagyságos ur van minálunk, fontos képpel, ránczba szedett homlokokkal, „mély terveket főzve fejük bográcsában” balogtak a kaszinó helyiségébe; az uruk egyenkint, páronkint, ékeken felöltözve, begyes magatartással és reményt sugárzó élnk tekintettel repdestek előbbiek után. A tanfelügyelő ur tekintélyes, de most szokatlanul komor ablakai előtt a sóbálványúvá változott Loth feleségeként megállottam s azon böles ítéletre jöttem: hogy ezen mély gondolatokba merült uraknak és vidám hölgyeknek valami közös gyűlésök leendő, mely alkalommal a férfiak által kivándó eredmény reménye sugárzik le előlegesen is az őket követő hölgyek arczáról. Tudományom nem csalt meg! s így maholnap felcsapok a szerkesztő ur engedelmével phrenologusnak. E tisztelt urak és hölgyek két gyűlést tartának: egyikben kimondották, hogy a volt orsz. segélyző nőegylet csiksomlyói főkegylete, mint ilyen, az anya halálával megszűnővén létezni, az alapszabályok 42. §-sa értelmében minden vagyonát az ujonnan alakult egyesületre ruházzák, ennek s rég óhajtott, de a véletlen játéka folytán mindanyiszor megakadályozott keresztül vitelére egy 5 tagu bizottságot küldenek ki.

Ezen határozat fölötti öröm a nőknél előre is, a férfiaknál csakis a gyűlés lefolyása után volt külsőleg észlelhető.

A második gyűlést az ujonnan alakított jótékony nőegyesület tartotta, ujonnan szerkesztett alapszabályait megvitatván, azonnal 28 tagot gyűjtött, kik már egyesületté alakultak s az ideiglenes tisztviselőket megválasztották.

Nincs kifogásom a megválasztott egyének ellen, kivált ha reményem lehet, hogy eszme ficzomodásaim és beteges szellemi izzadmányaim az egyesülettől valami segélyt fognak eszközölni; de azt még sem titkolhatom el, mennyire fáj, hogy nem lehettem jelen.

Ezek után maradok tisztelője.

Lantos Sebő,

szabadalmazott phrenologus.

Színészet.

K.-Vásárhely, 1882. márcz. hó.

Szombaton Fereneci jutalomjátékául „Don Caesar de Bazán” adatott, csekély számú közönség előtt. Fereneci ezen estve valódi művész volt, s ha a nagyerdemű közönség a derék színészt nagyobb pártfogásban nem részesítette, fogadja némi kárpotlásul a sajtó legteljesebb elismerését. A darab többi személyei: Váradí Rózsa, Szjkszay, Hegyi és Váradiné ügyesen játszottak. E darab a színpadon drámának volt jelezve. Mi csak egy drámai alakot fedezünk fel abban t. i. Lendvay urat, ki szerepét nem tudván, annyi kinuál és gyötrellemmel igyekezett a sugó szavait elmondani, hogy e kinos szenvedés 3 drámára is bő anyagot szolgáltatott volna.

A jövő szombaton a Váradí Rózsa jutalomjátékául Moliere jeles vigjátéka: „A képzelt beteg” kerül színre. A darabot eléggé ajánlja írójának, a modern vigjáték megteremtőjének és hatalmas mesterének nagyneve, s azon körülmény, hogy e 200 évvel ezelőtt irt darab, ma is gyakran adatik a fővárosi színpadon. Váradí Rózsát, e tehetséges fiatal színésznőt, már volt alkalma megismerni a közönségnek s elismerésének és rokonszenvének nem egyszer kifejezést is adott; illő tehát, hogy anyagilag is jutalmaztassék a valódi tehetség és igyekezet. Mi részünkről a legmelegebben ajánljuk a jutalmazandót a t. közönség szíves fi gyelmébe.

Mindenféle.

— **A csikmegyei gazdasági egylet** tagjai tisztelettel felkérnek, hogy a folyó 1882. évre eső tagsági díjaikat jövő április hava 10-ig befizetni sziveskedjenek. Csik-Szereda, 1882. márczius 27. Czikó Sándor, a gazd. egyl. pénztárnoka.

— **A magyar szent korona országai** város kereszt egylete udoni főlkja saját pénztára javára jövő ápril hó 11-én Nagy-Borosnyón a községhez nagy termében zártkörű tánczestélyt rendez, melyre azok is, kik a megjelenésre igényt tarthatnak, de a rendező bizottságtól meghívót nem kaptak volna, tisztelettel meghívhatnak. Személy-jegy 1 frt, család-jegy 3 frt. A főlk egylet választmány nevében. Tompa Miklós, alelnök.

— **A csikmegyei „Vere kereszt egylet”** csiksomlyói főlk egylete az egylet kötelékéből kilépett. Nem akarta magát alávetni az általános egylet alapszabályai által követelt feltételeknek s folyó hó 25-én tartott gyűlésében önálló egyletté alakult. Külön alapszabályokat dolgoztak ki s fel is küldötték a belügyminiszterhez megerősítés végett. Az új alapszabályokba egyébiránt belefoglalták azt is, hogy az országos „Vere kereszt egylet” pénztárába évenként bizonyos összeget befizetnek. Az ideiglenes tisztikar következőleg alakult meg: elnökök lettek: Fodor Ignác és Miklósi József; jegyzők: Paál Gáborné és Móríc Gyula; pénztárnok: Adorján Imréné.

— **(Magyar petróleum ipar.)** A petróleumfinomítás Magyarországon emelkedni kezd. Az eddigi hat ily gyár kettővel szaporodott, a melyek Brassó mellett épültek. De a nyers petróleum nyérése is sikeresen halad előre. Legújabbán egy francia konzorcium alakult a magyarországi petróleum-telepek kiaknázására. Legközelebb már külföldi szakértők jönnek e konzorcium részéről fúrással eszközölése végett.

— **Eljegyzés.** Kovács Antal, Cs.-Szereda járási segéd-szolgabíró közelebből váltott jegyet Bonyhay Róza kisasszonnyal, csikszeredai társas köreink egyik kedves jelenségével, Szóts Márton kir. ügyész sógoránjával. Fogadják a legőszintébb szerencse kívánatunkat! Legyen tartós és boldog frigyök!

— **Köszönetnyilvánítás.** A kézdívásárhelyi tanítói kör elmulasztatlanul kedves kötelességének ismeri a f. év márczius 26-án este, a szegény iskolás gyermekeket segélyező alap, egy harmad részben a közművelődési egyesület zenészekosztálya javára rendezett hangversenyén résztvevő szép-számú városi és vidéki intelligens közönségnek a tanusított becses pártfogásért legforróbb köszönetet nyilvánítani. Ez uttal is megmutatták városunk és vidékünk hazafiasan gondolkodó jobbjai, hogy a mostoha anyagi viszonyok dacára, szívesen áldoznak arra, mi nemes és közérdekű.

— Vajha a korral lépést tartva, szerencsések lehetnénk e nemes város culturalis ügyeit, dícső multjával összhangzó niveaura emelni, úgy önzetlen törekvésünk az utókorban fellélné méltó elismerését. Bármily kitartó, bármily nemes és önzetlen legyen fáradozásunk, a biztos sikert s a kitűzött célt csak úgy érhetjük el, ha a bizalom és szeretet láncza kapcsol kölcsönösen össze azon közönséggel, melynek javát, boldogságát munkálni hivatalos és erkölcsi kötelességünk is. Ez érzés tette hív, a közönség ily szépen nyilvánuló pártfogása erőt ad és lelkesít. Nem csüggedünk; mert, mint a keltő mondja: „Igaz ügynek győzni kell.” Habár most küzdenünk kell, az ügy szentségét és magasatos voltát nem ismerő, azt porba tiporni akaró elemekkel, de erős hittel és bizalommal vagyunk egy jobb és szebb jövő iránt. — Az estély összes jövedelme 84 frt 40 kr., összes kiadás 11 frt 49 kr., tiszta jövedelem 72 frt 91 kr. Fölülfizettek ez alkalommal: tiszteletes Székely János, ev. ref. lelkész ur 1 frt, tks id. Dávid Istváné 1 frt 40 krt. Fogadják dicséretre nem szoruló áldozatkészségükért hálás köszönetünket. Az elismerés és hála önzetlen adójával tartozunk a hangversenyen közreműködött t. Székely Jánosné, Novák Sándorné, Szócs Vilma, Dávid

Nina és Fejér Nina hölgyeknek, s midőn mély tisztelettel megörökítjük emléküket, egyszersmind kérjük, hogy honleányi becses pártfogásukat ezután se vonják meg tőlünk. A k.-vásárhelyi tanítói kör f. é. márczius 27-én tartott gyűlése 2. számú határozatából — a kör nevében teljes tisztelettel vagyunk mindnyájuk kész tisztelői Kézdí-Vásárhelytől, 1882. márcz. 28-án. Nagy Károly, kör elnök. Barabás Mór, kör titkár.

— **Beküldetett.** Szárazpatak községéből az idei újonczozás alkalmával 9 derék fiatal soroztak be, kik közül György András csik-menassági tanító; Szántó Ferenc (Antalé) pedig III. éves tanítójelölt Csik-Somlyón. Büszke lehet Szárazpatak közönsége arra, hogy a k.-felső szolgabírói járásból (a lakosok számát tekintve) minden évben legtöbb katonát adott. B.

— **Kimutatás a járvány állásáról** Csikmegyében. Az utolsó kimutatás alkalmával maradt beteg 112, márczius 23-ig szaporodott 64, összesen 176. Ezek közül meggyógyult 89, elhalt 0, kezelés alatt maradt 87. Az egész járvány ideje alatt megbetegült 1851, felgyógyult 1559, elhalt 205. Csikszeredán, 1882. márcz. 24. Dr. Spányik József, tisztí főorvos.

— **A „Budapesti Hírlap”** jövő hó elején önállásának negyedik évnegyedébe lép. E rövid idő alatt teljesen megnyeré ezen élénken szerkesztett lap a magyar olvasó közönség pártfogását. A „Budapesti Hírlap” politikai állása ellenzéki, de minden párttól függetlenül. Rendes és állandó dolgozó társai a szerkesztő Czukási József kivül: báró Kaas Ivor, Teleki Sándor, ezredes, Rákosi Jenő, Balog Pál, Szokolay Kornél, Berényi László, Kacziány Géza, dr. Wolf Vilmos (Don Diego), Rákosi Viktor, Benedek Elek. Rovatai ügyesen élénken vannak összeállítva. Mi részünkről a legmelegebben ajánljuk az olvasó közönség pártfogásába.

— **A bánffy-Hunyadi áll. iskolák együttes tantesülete** által kiadandó és már sajtó alatt levő „A jótékonyk könyvének” előfizetési határideje április 5-én lejárván, tisztelettel felkérem ivartartóinkat és előfizetőinket: sziveskedjenek az előfizetéseket a név, lakhely és utolsó posta megjelölésével legtovább április 9-éig (vasárnapig) alulírttozhoz beküldeni, hogy az előfizetők névsorának összeállításában és a könyv expedálásában fennakadás ne történjék. Bánffy-Hunyadon, 1882. márczius 23. Pál Károly, igazgató és a szegény-alap pénztárnoka.

— **Hibaigazítás.** A sajtóhibák, a betűszedők és javitnokok ellen mindenütt és gyakran fellépő ezen ominosus szellem-flozerák, az ellenük folytatott irtó hadjárat dacára is gyakran megjelennek a szegény betűszedők s javitnokok remítgetésére és a tisztelt olvasó bosszantására; — így lapunk (47-ik) mult számának „Mindenféle” rovatában, a volt erdélyi püspök: néhai Fogarassy Mihály haláláról szóló, fekete keretbe foglalt közlemény 13-ik sorában is azon képtelenség csuszott be s kerülte ki a javitnokok figyelmét, hogy a megboldogult: „1880-ban született”, mely hibát ezennel 1800-ra javitunk ki.

Gazdaság és kertészet.

Biztos szer a juhok kergesége ellen. Mint-hogy a folyó év is azok közé tartozik, melyekben a kergesség a juhok közül igen sok áldozatot szed, időszerűnek találjuk közölni egyik porosz gazdának eme betegség ellen követett, s legtöbb esetben sikeresnek bizonyult eljárását. A tudomány megállapította, hogy a kergességnek csaknem egyedül okát a juhok agyában kifejlődő hólyag-férgnek kozzák, melyek az ebektől származnak át a juhokra, úgy, hogy az ebek 1—3 cm. hosszú pántlikagilisztá darabokat küszöbölnek ki az ürülékkel együtt, mely darabokat a juhok a füvel együtt felszedik. Minden ilyen gilisztadarabban számos pete van; ezekből száz meg száz ébreny fejlődik, melyek egyrésze a juhok agyába jut és ott hólyaggá alakul át. Világos ezekből, hogy ha a kutyáknak pántlikagilisztái nincsenek, a kergesség magától megszűnik.

Egy évben kétszer, ősszel és tavasszal tehát meg kell vizsgálni a kutyákat, hogy nincsenek-e pántlikagiliszták s ha igen, el kell azokat belőlök hajtani, mire következő eljárást lehet használni: A gyógyítandó ebnek este semmit, reggel pedig egy evőkanál ricinus-olajat adjunk, mire több szék

letétel következik be; az ürülékeket aztán vizsgáljuk meg, hogy tartalmaznak-e féregdarabokat, vagy nem. Ha ilyeneket találunk, az ebet külön zárva koplaltassuk két napig, inni azonban adjunk eleget neki. A harmadik napon 12 gramm timst adjunk be neki háromszorra, félórai időközökben, az utolsó 3 gramm után kapjon még egy evőkanál ricinus-olajat. Erre a pántlikagiliszták rövid idő múlva teljesen eltávozik.

8 nap múlva ismét megvizsgáljuk ricinus-olajjal, hogy nem maradt-e esetleg még egy másik giliszta vissza. A kiűzött gilisztát, valamint az elhullott juhok fejét is jól el kell ázni. Ennek dacára is fordul elő egy két esete a kergességnek, mert vadász- és méhszáraskutyák is járhatnak a legelőn s azt ily gilisztadarabokkal fertőztethetik. Tény azonban az, hogy ez eljárás követése mellett a kergességben eldőlő állatok száma a minimumra száll le.

A gyümölcsök ritkítása. A ki szép gyümölcsöt akar termesztetni, igen jól teszi, ha a termést megrikítja még akkor, mikor az igen apró; áll az különösen a nagyobb gyümölcsökre nézve, mint az alma, körte, különösen pedig az ősi barackra. Nem kell azt himni, hogy a gyümölcs nagyobb részének leszedése miatt a termés mennyisége nagygyon kevesedik; korántsem így áll a dolog, hanem úgy, hogy a ritkítás után egy mástól távolabb álló gyümölcsök mindegyikére több tápnedv jut, mint juttott volna, ezért azok nagyobbra nőnek, jobban megérnek s a végeredmény az lesz, hogy ugyanolyan mennyiségű, de szebb gyümölcsökből álló és drágábban eladható termés nyerünk, mintha nem ritkítottunk volna. Egy amerikai kertész, kinek ősi barackjai messze földön híresek, ezen sikert a ritkításnak tulajdonítja. Az ő eljárása következő: A falmetszők el távolítja a termő galyacskákat egy harmadát, mikor pedig a baraczkok kis-sé kifejlődnek, tehát a virágzás után egy-másfél héttel, leszedeti kilencz-tizedrészeket, úgy, hogy egy baracknak a másikok 6 hüvelyknél közelebb állani nem szabad. Az eredmény az, hogy annyi baraczkot nyer, mint a ki nem ritkít, és mégis kétszer, háromszor annyit kap érte.

A buza hámozása. A buza 90% első minőségű lisztet tartalmaz s molnár mégis csupán 70%-ot képes belőle előállítani. Ezen irányban tehát még elegendő tér van a haladásra, s valószínűleg a buzaszem héjának lehántása lesz azon lépés, melyet a liszt-kivonás jelenlegi akadályának legyőzése végett meg kell tenni. A hájzás vagy lehántás abban áll, hogy a sós vízbe áztatott buzaszemekről, melyek tudvalevőleg két részből, ugymint belből és héjból állanak, a héj eltávolíttatik. Ezen héjréteg többnyire szintelen és a buza súlyának csak 3%-át teszi ki, s a liszt minőségére semmi hatást nem gyakorol, a közönséges örlés mellett azonban, minthogy erősen hozzátapad a buza beléhez, sok lisztet visz magával, s tesz használatlanná, mint korpát. A buzahántással eddig-él tett kísérletek eredménye az, hogy ily kezelés mellett a buzából 70% helyett 82—83% liszt állítható elő, tehát 7-ed résznyivel több mint eddig.

Körtefa metszése. Ha egy fiatal körtefa előző évi növéseinek egy harmadát vagy felét lemetszük, s ugyanekkor az összekuszált galyakat eltávolítjuk, sokkal tömöttebbé lesz a fa koronája. E mellett sokkal kevésbé lesz a fa kitéve annak, hogy gyümölcse sulya alatt letörjön, a mi különben gyakran megtörténik. Ezen metszésnek igen kora tavasszal kell megtörténnie. Láttunk ily módon megmetszett fákat; mindnek tömötte és szép koronája volt, lombja eleven, egészséges, a melyek pedig már gyümölcsöztek, azokon a gyümölcs szépen, egyenletesen volt eloszolva. Kerti művelésnél különösen ajánljuk ez eljárást.

Szerkesztői izenetek.

K. S. Népda l. különösen az utolsó verszaknak nyelve nem elég népies. „Halotti dal íjlesztő halk nótája” a népnyelvén fel nem található. A gondolat jó. Általában haladást látunk a könnyed verselés felé; de még többet kell haladni.

Antón D. Hogy győ-újfalvi Huszár Antalnak két medve-bocsa van eladó, még pedig az egyik bakk, a más nőstény, azt ezennel tudomásul vesszük. De többször semmit sem vesszünk öntől tudomásul, ha saját nevét nem írja közleményei alá; mert nem hiszünk, hogy „Antón D.” nevű ker. segéd lebesen Győ-Ujfaluban.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Ajánlva a háromszék megyei méltóságos főispán ur magas figyelmébe.

Osdola-községi képviselői állásom tudatában méltó sajnálattal kell előre bocsá-

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

tanom, hogy Osdola községében a pénztárnoki s egyuttal a megyebírói hivatal Domokos Mihály községi lakos személyében egy oly egyénre ruházott, kinek már évekkel ezelőtt hivatalaival semmiképen meg nem egyeztethető tettei miatt büntetve kellett volna lennie; kinek az alább felfejtendő okok miatt méltán megillető helye nem a pénzekkel való számadás, hanem az — eke szarva.

Előre kell bocsátanom azt is, hogy jelen nyílt fellépésemben nem magánérdek, nem hivatali hajhászás stb. vezet, hanem az elvitázhatlan igazság és Osdola községének érdeke, mit bizonyít azon körülmény is, hogy felszólalásomban nem légből kapott hazugságok, hanem részint Osdola községe, részint a kézdi felső járási tek. szolgabírói hivatal, részint a kézdívásárhelyi kapitányság levéltáraiban meglevő s Domokos Mihályra vonatkozó hivatalos iratok, részint az ő viselt s hivatalos állásaival szembevetően összeütköző, általam határozott és megegyezhetetlen érvekkel bizonyított indokok támogatnak.

De hadd beszéljenek a tények.

1. Domokos Mihály 1877. február 8-án Kézdí-Vásárhelyen marha-czedulávali csaláson éretvén, ennek következtében a kézdí-vásárhelyi rendőrkapitány által letartóztatott. Ezen családja miatt a kézdi felső járási tek. szolgabírói hivatal 1875. február 16-án 246. sz. a kiadott s az osdola elöljáróság-hoz intézett rendeletében azt rendeli el, hogy miután Domokos Mihály, pénztárnok, marhaczedulávali csaláson éretett s a kézdí-vásárhelyi kapitányság által le is záratott: állásától függesztessék fel s helyette más pénztárnok választassék.

A fenn tisztelt szolgabírói rendelet Osdola község elöljáróságához 1877. február 18-án megérkezvén s 102. sz. a iktattatván: csakugyan Osdola község képviselő-testülete 1877. február 21-én közgyűlést tartott s ezen ügyet 18. határozati szám alatt tárgyalta, kiemelvén, hogy Domokos Mihály marha-czedulávali csaláson éretett, minek következtében a közgyűlés mind a tek. szolgabírói hivataltól, mind a kapitányságtól bővebb felvilágosítást kér. 1877. márczius 1-én 149. sz. a. a felvilágosítás mindkét helyről megkérgetett ugyan, de még idáig semmi sem adatott.

Azonban, miután Domokos Mihály az eddig elsorolt tények szerint marha-czedulávali hamisítással vádoltatott s e miatt a kapitányság által be is börtönöztetett: jól lehet a tek. szolgabírói és kapitányi hivatal ez ügyben felvilágosítást nem adott, neki mégis már csak hivatali állása s becsülete tisztába helyezése szempontjából is igazolnia kell vala magát, annál is inkább, mivel jelen ügy már évekkel ezelőtt s „Nemere” 1877-ki évfolyamában is megvilágítottatott; az igazolást azonban Domokos Mihály bünténye elismerése s tudatában bölcsen elhallgatta. Nem csoda, hisz „a bölcs hallgat.”

2. Jogtalanul és a kepercetifikáló bizottság nyílt határozata ellenére két olyan rokonának adott a kepefizetés alól felfelmentvényt, kik birtokveik szerint bármikor képesek a fél képét fizetni. Domokos Mihály ezen önhatalmaskodó eljárásánál méltán jut eszembe a vaddisznó, mely úgy vélekedik magáról, hogy még az oroszslánnal is hatalmasabb állat.

3. A régi képék behajtásánál különös rafineriával és megvesztegetés után az egyházi személyzet nyílt kárára oda működött, hogy midőn egyik rokonának körül-belől 20 frt értékű régi képét kellett volna megtérítenie, fizetett az illető adós csak 9 frtot.

4. A kántortanító lakház újrapépítése alkalmával ennek alapépítési munkálatát árlejtés útján 19 frtéért vállalta, de a helyett, hogy maga lelkiismeretesen járt volna el az építésben, azt 11 frt potom árért másnak adta ki, minek következtében Domokos Mihály 8 frt nyereszkevése miatt az újonnan épült kántori ház már is kezd alapjából kivetkőzni. Hiába, közeledik a tavasz...

5. Az is igaz, hogy édes anyjával utlegekkel bántás miatt bünperben áll; továbbá a megye és község pénze kezén forogván, azt is beszélük, hogy azzal saját javára kisebb-nagyobb mérvű üzérkedést folytat; azt is híresztelik, hogy kivált szegény emberek jogos és utalványozott illetéküket tőle addig nem kapják ki, mig neki bizonyos napi munkákkal vagy áldomással nem szolgálnak, vagy az illető összegből bizonyos részzel őt meg nem jutalmazza; azt is beszélük, hogy üzérkedésénél fogva addig nem lehet tőle pénzt kapni, mig neki vesztegető ígérve nincs.

Mindezeknél fogva Domokos Mihályt, mint pénztárnokot és megyebíró, a megyei méltóságos főispán ur, valamint a nagyságos főesperes ur figyelmébe is méltán ajánlom.

Egy községi képviselő.

Piaczi árak		Kézdi-Vásárhely márcz. 22.		Csik-Szereda márcz. 22.		Sz. Udvarhely márcz. 22.		Gy.-Sz.-Miklós márcz. 22.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hectoliter	Buza) tiszta	9	—	9	50	—	—	11	—
	) elegy	7	—	8	—	—	—	8	—
	Rozs) tiszta	5	50	6	—	—	—	6	50
	) elegy	—	—	5	—	—	—	5	60
	Árpa) tiszta	5	—	5	80	—	—	6	—
	) elegy	—	—	4	60	—	—	4	80
	Zab	3	40	3	60	—	—	4	—
	Törökbuza	5	10	5	80	—	—	6	20
	Kása) köles	12	—	—	—	—	—	—	—
	) árpa	28	—	—	—	—	—	—	—
Kilogr	Borsó	7	—	6	30	—	—	6	50
	Lencse	12	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	6	40	—	—	6	50
	Lenmag	—	—	10	90	—	—	11	60
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	2	—	2	—	—	—	3	50
	Marhahus	—	40	—	36	—	—	—	36
	Disznóhus	—	44	—	44	—	—	—	48
	Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	—
Darab	Szalona	—	75	—	60	—	—	—	70
	Fagygyu	—	32	—	30	—	—	—	30
	Malacz	1	—	1	20	—	—	—	—
	Lud	—	—	—	—	—	—	—	—
	Réce	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bárány) fejeér	—	—	2	—	—	—	2	50
	) fekete	—	—	3	—	—	—	3	30
	Egy pár csirke	—	50	—	60	—	—	—	33
	10 tojás	—	13	—	13	—	—	—	13

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának M E N E T R E N D J E.

(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:				A Nagyvárad—predeal irány:			
Állomások:		Személy vonat 203. sz.	Vegyes vonat	Állomások:		Személy vonat 204. sz.	Vegyes vonat
		óra és perc				óra és perc	
Bukarestből	Indul	—	—	Budapest	Ind.	—	—
Predeal	"	—	—	Nagyvárad (vend.)	Erk.	5. —	8.17
Tömös	"	—	—	"	Ind.	5. —	8.17
Brasso	Erk.	6.13	7.25	Kolozsvár	Erkezik	10.14	8. —
Földvár	Ind.	6.52	8.35	"	Indul	10.14	8. —
Apáca	"	7.23	9.34	Kocsárd (vend.) (elág. N.-Sze.)	Erkezik	12.38	11.34
Agostonfalva	"	7.51	1. —	"	Indul	12.42	12.23
Kőhalom	"	8.41	12.48	Tövis, (vendéglő) (elág. N.-Sze.)	Erk.	143	2.17
Héjasfalva	"	10.15	4.01	"	Ind.	2.17	3. —
Szegesvár	(vendéglő) (Erk.)	10.32	4.29	"	(Elág. N.-Sze.)	3.07	5.44
Medgyes	Ind.	10.52	5.23	Kapus, (ben felé, vendégl.)	Ind.	3.41	6.52
Kapus	Elág. N.-Sze. (vendéglő) (Erk.)	12.24	8.38	Medgyes	Ind.	4.51	7.42
"	ben felé (Ind.)	12.30	9.50	Szegesvár (vendéglő)	Erkezik	5.11	9.49
Tövis	Elág. N.-Sze. (vendéglő) (Erk.)	2.06	12.49	"	Indul	5.22	10.33
"	Gy.-Fehér. (vendéglő) (Ind.)	2.26	2.18	Héjasfalva	"	5.32	11.15
"	vár felé (Erk.)	3.24	4.09	Kőhalom	"	7.29	2. —
Kocsárd	(M.-Vásár.) (vend.)	3.34	4.50	Agostonfalva	"	8.18	3.53
Kolozsvár	(hely felé) (Indul)	5.50	8.47	Apáca	"	8.51	4.41
Nagyvárad	Erkezik	6.28	8.20	Földvár	"	9.23	5.37
Budapest	Erkezik	11.44	10.08	Brasso (vendéglő)	Erkezik	10.02	6.48
		11.52	1. —	Tömös	Indul	—	—
		8.45	5.37	Predeal	"	—	—
				Bukarest	Erkezik	—	—

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Sz. 2—1882.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY.

Csik-Szent-Miklós róm. kath. község 1881. évi október 28-án elhatározta egy új iskolának építését. Ezen építkezés vállalkozás utján biztosítása végett **1882. április hó 17-én délelőtt 9 órakor** Csik-Szt.-Miklós község hivatalos házában, szóbeli és írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtést fog tartani.

Az építési költségeket a következő összegek jelzik:

1) Föld-munka	128	frt 80	kr.	5) Cserépfedő-munka	204	frt 68	kr.
2) Kőmíves-munka	1689	" 25	"	6) Bádógos, asztalos, lakatos, kovács, mázoló, üveges munkák összesen	1968	frt 69	kr.
3) Kőfaragó-munka	152	" 40	"				
4) Ács-munka	701	" 41	"				
				Összes építési költség	4845	frt 23	kr.

Ezen készpénzbeli költségekhez a község járul 100 □ öl kővel, szükséges fával, 50 ezer téglával.

A tervek, költségvetés, építési leírás, az árjegyzéki és építési feltételek 1882-ik évi márczius hó 23-tól fogva, ugyanazon évi április hó 17-ik napjáig a fenn említett község hivatalos házában megtekinthetők és ugyanott átvehetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában az elő irányzott építési költség után számítandó 10 százalékos bánatpénzzel ellátva, a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat a 10 százalékos bánatpénznek melléklése mellett az árlejtési bizottmányhoz, az árlejtési és építési feltételekben kitűzött határidőig küldjék be.

Csik-Szent-Miklós, 1882. márczius 23-án.

Kiss Dénes m. p.
körjegyző.

Bálinth Lázár m. p.
plebános.

Péter József m. p.
isk. sz. elnök.

Hirdetmény.

A kézdívasárhelyi közs. elemi leányiskola tulajdonát képező, s a sárfalvi telek-könyvben 147. sz. a. látható 2 (két) hold kaszáló folyó évi április 16-án délután Sárfalván a község házában árverés utján a többet ígérőnek 6 (hat) egymást követő évre haszonbérbe ki fog adatni. Felhívtnak az érdekeltek, hogy nevezett időben és helyen megjelenni sziveskedjenek.

K.-Vásárhelytt, 1882. márcz. 24.

Az iskolaszék megbízásából

K. Csizsár József,
isk. gondnok.

2—2

ALÓLIRT KÖNYVNYOMDÁBAN

felvállaltatnak, pontosan s gyorsan készítettnek helyi és vidéki
könyvnyomdai megrendelések u. m.:

MINDENNEMÜ MEGHIVÓK,	ALAPSZABÁLYOK.	SZÁMLÁK,
TÁNCZRENDEK, ROVATOS IVEK,	HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,	árjegyzékek, peresiratok
folyó- és röpiratok.	borítékok, névjegyek.	étlapok, felhívások.

Ajánlja csinos kiállítású

F A L R A G A S Z O K

elkészítését,

KÉSZNYOMTATVÁNY, IRÓ- ÉS LEVÉLPAPIR RAKTÁRÁT,

valamint írószereit.

Kézdi-Vásárhely, 1882. márczius hó.

SZABÓ ALBERT,
nyomdatulajdonos.